

наукове товариство

Запрошення у ...Середньовіччя

Чи знаєте Ви, як зародилось лицарство і що таке аколада, жюст і арме?.. А якими мовами, крім церковнослов'янської та давньоукраїнської, говорили на Русі? Або щось про середньовічну міфологію у творчості Толкіна?.. Про це і багато чого цікавого про Середні віки знають і розповідають у Львівському медієвістичному клубі (ЛМК).

Не темне, цікаве

Наукова організація студентів і молодих дослідників зародилась із бажання змінити стереотипний підхід у сприйнятті Середньовіччя — як епохи „темної“ і нецікавої, з неосвіченими людьми, брудними містами... Вона заснована 2013-го в ЛНУ ім. І. Франка, при кафедрі історії Середніх віків та візантиністики. Першим головою Клубу був Олег Друздев, ученим секретарем — Юрій Скіра, нині аспірант Політехніки. Молодіжну ініціативу підтримують на кафедрі — завідувач, знаний медієвіст професор Леонтій Войтович, доцент Юрій Овсінський. Один із перших активістів Клубу, а нині його голова Дмитро Димидюк розповідає:

— В Україні фактично нема потужного центру з вивчення Середніх віків, є мало спеціалістів і наукових праць. Домінують перекладені радянські праці з тезами про „темну епоху“, „гноблення селян“ і т.д. Але не треба спрощувати. Так, тоді понад 90% людей жило в селах і було багато неосвічених, але водночас були засновані університети (Болонський, Краківський, Оксфорд, інші), зведено багато пам'яток матеріальної культури (у Львові це прекрасні Кафедральний і Вірменський собори); це також епоха рукописів (справжніх витворів мистецтва!) і різних винаходів, як-ось окуляри. Крім цього, то був час зародження парламентаризму (зокрема в Англії) і загалом політичної карти сучасної Європи, її міст як осередків активного життя. Це — класичне західноєвропейське Середньовіччя. Тим часом території Русі та Балкан були під впливом Візантії, що дуже вплинуло на їхній розвиток (письмо, релігія).

Дослідити і розповісти

Основна мета Клубу — об'єднати всіх, хто любить історію, цікавиться Середньовіччям і прагне пізнавати

щось нове; створити майданчик для обміну ідеями, досвідом, інформацією. Юлія Гришко, другокурсниця історичного факультету, зазначає:

— Ми позиціонуємо себе як організація молодих науковців. Обговорюємо власні доробки й актуальні, маловідомі теми. Я особисто цікавлюсь історією Візантії, яка після падіння Римської імперії стала колицею розвитку науки, освіти, мистецтва й мала значний вплив на регіон. Свої майбутні напрацювання планує згодом представляти в Клубі.

Серед учасників ЛМК — передовсім молоді історики. Але тут відкриті до кожного, адже прагнуть „зробити медієвістику науково-популярною“. Так, на сайті Клубу — <https://lvivmedievalclub.wordpress.com/> — не лише корисна інформація для медієвістів (бібліотечні ресурси, можливості публікацій тощо), а й науково-популярні статті, есе молодих авторів з усієї України. Як приклад, курс лекцій з історії скандинавської міфології від Владислава Кіорсака.

Поза університетом

Наразі ЛМК має періодичні засідання, є співорганізатором „Медієвістичних діалогів“ (це перша конференція для студентів такого типу). Лекції та диспути інколи збирають чимало охочих — і 70 — 80 осіб! Як-ось, скажімо, демонстрація лицарських обладунків: вдягали їх на людину 30 хв, а от їхня вага — понад 20 кг (на світліні)! Медієвісти співпрацюють з клубами історичної реконструкції „Чорна Галич“ та „Орден Паладинів“, майстернею реконструкції середньовічних книг „Форзац“. А недавно провели і свій

турнір — правда, не лицарський, а інтелектуальний.

— Щороку в Київському університеті ім. Б. Грінченка відбувається Міжнародний студентський історичний турнір. Спільно з нашими викладачами Романом Богдановичем Тарнавським і Русланом Богдановичем Сіромським вирішили організувати турнір і в нас — показати, що історія буває цікава і практична. На нього зголосилось аж 5 команд з КНУ ім. Т. Шевченка і команда з МАН — тож він став всеукраїнський! Гра тривала два дні: з наперед визначених питань команди по черзі виконували роль доповідача, опонента, рецензента. Активно дискутували, а перемогли по одній команді з Києва і Львова. Згодом хочемо знову про-

вести турнір. У планах — й організація науково-популярних лекторіїв і поза університетом, із залученням широкого кола людей. Але зараз це ще складно, мусимо доростати до цього: Клуб розвивається в міру наших можливостей і професійного розвитку, — розповідає голова ЛМК.

Львів'яни налагодили зв'язки з різними університетами — Києва, Одеси, Харкова, Луцька, Тернополя, також Варшави. На квітень заплановано конференцію за участю польських і, можливо, білоруських колег. Перспективи розвитку міжнародної співпраці відкриває і заснований недавно ISHA-Lviv — осередок Міжнародної організації студентів-істориків (International Students of History Association). Це сприятиме обміну інформацією про новинки історичної науки та фахові заходи у Європі, адже ISHA охоплює чи не всі країни континенту. Нині потужні наукові медієвістичні школи є у Британії (Оксфорд, Кембридж, Лондон), Ірландії (Дублін), Німеччині (Мюнхен, Фрайбург), Франції (Париж), Росії (Петербург, Москва), а у США, що цікаво, діє один із провідних світових центрів візантиністики — Думбартон-окс.

Ірина ШУТКА